

ב"ה

פרשת החודש

ושחטו אותו בין הערביים
שמות יב, ו.

רק קרבן פסח מקריבים לאחר התמיד

בריש הלכות תמידין ומוספין כתב הרמב"ם את "זמן שחיטתן" של התמידין: "של בוקר שוחטין אותו קודם שתעלה החמה משיאור פני כל המזרח... תמיד של בין הערביים שוחטין אותו משיאריך הַצֵּל ויראה לכל שהאריך, והוא משש שעות ומחצה ומעלה עד סוף היום. ולא היו שוחטין אותו בכל יום אלא בשמונה שעות ומחצה... ולמה מאחרין אותו שתי שעות אחר תחלת זמן שחיטתו, מפני הקרבנות של יחידים או של צבור, לפי שאסור להקריב קרבן כלל קודם תמיד של שחר, ולא שוחטין קרבן אחר תמיד של בין הערביים, חוץ מקרבן פסח לבדו".

ובכן, בענין זה ישנו לימוד והוראה בדרך המוסר - עד כמה יש להתחשב במצבו של כל אחד ואחת מישראל, אפילו "יחיד" בלבד:

מה שכתב הרמב"ם "מפני הקרבנות של יחידים או של צבור", "יחידים" תחילה ואחר כך "צבור" - הרי הטעם הפשוט לכך הוא, מפני שרוב הקרבנות שמקריבים בדרך כלל אינם קרבנות ציבור, שכן, קרבנות ציבור מקריבים בזמנים מיוחדים כו', שבתות וימים טובים, קיץ המזבח וכו', כי אם קרבנות של יחידים, נדרים ונדבות וכיוצא בזה.

אמנם, נוסף לטעם הפשוט, ישנו בענין זה לימוד והוראה - עד כמה גדולה ההתחשבות אפילו בנוגע ל"יחידים", עד כדי כך, שבגללם דוחים את זמן הקרבת תמיד של בין הערביים מידי יום ביומו למשך זמן של "שתי שעות אחר תחילת זמן שחיטתו"!

והגע עצמך: עצם העובדה דדחיית קרבן - הרי זה היפך ענין הזריזות שצריכה להיות בכל דבר שבקדושה, ובפרט ש"כהנים זריזין הן" (בכלל, ועל אחת כמה וכמה - בנוגע לעבודה בבית המקדש),

ואם הדברים אמורים בנוגע לכל קרבן - הרי על אחת כמה וכמה שכן הוא בנוגע לתמיד של בין הערביים, אשר בו תלויה כפרת כלל בני ישראל, שכן, תמיד של שחר היה מכפר על עבירות הלילה, ותמיד של בין הערביים על של יום^[2] ומכיון שכן, הרי בודאי שיש להזדרז בהקרבתו ככל האפשרי.

ואף על פי כן, מכיון שיתכן שישנו "יחיד" שעלול להתאחר בהבאת קרבנו לבית המקדש במשך שעה - דוחים את הקרבת תמיד של בין הערביים "שתי שעות אחר תחילת זמן שחיטתו", ולא רק באופן חד-פעמי, כי אם בכל יום ויום, כלומר, מידי יום ביומו מעכבים את הכפרה דכלל ישראל במשך שתי שעות, כדי להבטיח שהיחיד לא יאחר להקריב את קרבנו!

ויש להוסיף ולבאר את הטעם לכך שדין זה אינו שייך בקרבן פסח - "חוץ מקרבן פסח לבדו" - בפנימיות הענינים:

"קרבן פסח" - "הקרבן הוא קרוי פסח על שם הדילוג והפסיחה"^[3]. וענינו בעבודת האדם - עבודת התשובה, "לדלג שור". עבודה שלמעלה מסדר והדרגה^[4].

ומובן, שכאשר מדובר אודות עבודת התשובה - אזי אין מקום לחשש שמא יתאחר כו', שכן, כללות עבודת התשובה היא למעלה ממדידה והגבלה של זמן כו', "בשעתא חדא וברגעא חדא"^[5].

קטע משיחת ש"פ נצבים, כ"ח אלול, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשמ"ה ח"ה ע' 3041.

[1] שבת כ, א. וש"נ.

[2] במדב"ר פכ"א. כא. וש"ג. וראה אגה"ת פי"א.

[3] פרש"י בא יב, יא.

[4] לקו"ת ש"ש סה. א וראה גם לקו"ת חוקת סא, ב ואילך.

[5] חז"א קכט, סע"א.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח זוגותו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחי
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה